

Migrantu integrācijas un iekļaušanas sekmēšana Eiropā

TEMATISKAIS METODISKAIS LĪDZEKLIS UN
AKTIVITĀŠU BUKLETU SĒRIJA BIBLIOTEKĀRIEM

Eiropas Savienības
finansēts

AUTORI

- **Mickaela Churchill** ir migrācijas pētniece no Francijas un specializējas bērnu un jauniešu izglītības un sociālās iekļaušanas jautājumos. Savā darbā galveno uzmanību viņa velta migrantu, bēgļu un rasu kopienu integrācijai.
- **Gaya Blom** ir pieredzējusi pasniedzēja un programmu vadītāja, kura daudzus gadus strādājusi ar migrantu grupām Eiropā, Tuvajos Austrumos un Āfrikā.
- **Andrea Foschi** ir valsts skolas bibliotekārs Maurice D'Ocagne pamatskolā Parīzē, Francijā. Viņam ir speciālās zināšanas daudzveidības iekļaušanā un mazaizsargātu jauniešu atbalstīšanā.

REDAKCIJAS KOMITEJA — BIBLIOTĒKAS BEZ ROBEŽĀM

- **Claire Helluin** — LiBri projektu vadītāja — galvenā redaktore
- **Marie Aquili** — pedagoģijas eksperte
- **Nikita Cabaret** — dokumentācijas eksperte
- **Manuella Bitor** — grafiskā dizaina eksperte

GRAFISKAIS DIZAINS

- **Manon Senal**

TULKOJUMS

- **NaTakallam**

ĪPAŠA PATEICĪBA

Īpaši pateicamies LiBri projekta konsorcijam par sākotnējo izpēti un korektūru, kas veikta Itālijā, Francijā, Polijā, Rumānijā un Latvijā: BSF filiālei Itālijā, ANVITA, FRSI, ACV, KISC un EBLIDA.

Tāpat arī pateicamies mūsu zinātniskajiem recenzentiem: Nicolas Cogerino, Véronique Duverger, Marjorie Basuyau un Tiphaine Lemaire.

Šie mediācijas metodiskie līdzekļi tika izstrādāti LiBri projekta ietvaros. Šis projekts ir Eiropas Savienības līdzfinansēta Eiropas iniciatīva, ko vada Bibliotēkas bez robežām. Tā mērķis ir stiprināt bibliotēku kā iekļaujošu, pieejamu vidi, kurā aktīvi tiek atbalstīti cilvēki ar migrācijas pieredzi. Izmantojot virkni tematisko metodisko līdzekļu un 50 vietēja līmeņa integrācijas stratēģijas, LiBri nodrošina bibliotekāriem praktiskus rīkus, lai veicinātu izpratni par kultūru, atbalstītu integrāciju un sekmētu kopienu jēgpilnu iesaisti.

Šos metodiskos līdzekļus iecerēja un izstrādāja organizācija Bibliotēkas bez robežām (BSF) — starptautiska NVO, kuras darba mērķis ir paplašināt piekļuvi informācijai, izglītībai un kultūrai, īpaši pievēršot uzmanību cilvēkiem, kuri saskaras ar krīzēm, pārvietošanu vai atstumtību. Pamatojoties uz BSF plašo pieredzi, kas saistībā ar bibliotēkām un kopienas telpām ir gūta visā pasaulē, šie resursi ir izstrādāti ar mērķi risināt reālās vajadzības, kas bibliotekāriem rodas, strādājot daudzveidīgās kopienās.

Eiropas Savienības finansēts. Paustie viedokļi un uzskati atspoguļo autora(-u) personīgos uzskatus un ne vienmēr sakrīt ar Eiropas Savienības vai Eiropas Komisijas viedokli. Ne Eiropas Savienība, ne Eiropas Komisija nenes atbildību par paustajiem uzskatiem.

Akronīmu saraksts

ACV	Nākotnes kopienu asociācija
AMIF	Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds
ANVITA	Viesmīlības pilsētu un teritoriju nacionālā asociācija
BSF	Bibliotēkas bez robežām
EBLIDA	Eiropas bibliotēku, informācijas un dokumentācijas asociāciju birojs
ES	Eiropas Savienība
ESAO	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija
FRSI	Informācijas sabiedrības attīstības fonds
ICT	Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas
IFLA	Starptautiskā Bibliotēku asociāciju un iestāžu federācija
IOM	Starptautiskā Migrācijas organizācija
KISC	Kultūras informācijas sistēmu centrs
LiBri	Bibliotēku tilti
NVO	Nevalstiskā organizācija
PTSD	Posttraumatiskais stresa sindroms
PVO	Pasaules Veselības organizācija
TOT	Instruktoru sagatavošana
UNESCO	Apvienoto Nāciju Organizācijas Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija
UNHCR	Apvienoto Nāciju Organizācijas Bēgļu aģentūra

IEVADS

Eiropa saskaras ar pastāvīgām problēmām trešo valstu pilsoņu uzņemšanā un integrācijā. ES dalībvalstis 2024. gadā otro gadu pēc kārtas saņēma aptuveni vienu miljonu patvēruma pieteikumu, sasniedzot līmeni, kas pēdējoreiz tika novērots 2016. gadā¹. Ukrainas kara dēļ aptuveni 6,8 miljoni cilvēku ir meklējuši patvērumu Eiropā, un Rumānija un Polija ir kļuvušas par svarīgām bēgļu uzņēmējvalstīm². Liela daļa Eiropas iedzīvotāju 2023. gadā saskārās ar nabadzības vai sociālās atstumtības risku, proti, 45,5 % trešo valstu pilsoņu, 27,9 % ES pilsoņu, kuri dzīvo citā ES valstī, un aptuveni 18,9 % ES pilsoņu, kuri dzīvo savā valstspiederības valstī. Sievietes un jaunieši (vecumā no 16 līdz 29 gadiem) bija visneaizsargātākie neatkarīgi no viņu tautības³. Šī nevienlīdzība skaidri parāda, ka ir nepieciešami pasākumi, kas mazinātu integrācijas šķēršļus, tostarp uzlabotu piekļuvi izglītībai un informācijai.

Visā Eiropā bibliotēkām ir būtiska nozīme ieceļotāju uzņemšanā. Tās nodrošina informāciju vairākās valodās, apmācības un mācību iespējas, piekļuvi internetam, kā arī veicina integrāciju, piedāvājot iekļaujošas telpas, kas migrantiem sniedz iespēju iepazīt jauno vidi un veidot saikni ar kopienām. Bibliotēkas arī sniedz svarīgu ieguldījumu integrācijas jomā, rīkojot starpkultūru aktivitātes, veicinot sociālo kohēziju un cīnoties pret ksenofobiju. Tajā pašā laikā daudzām bibliotēkām trūkst praktisku rīku un norādījumu, lai īstenotu migrantu uzņemšanas un atbalsta plānus. Šos izaicinājumus vēl vairāk saasina visaptverošu valsts politiku trūkums⁴.

1 GB News, “ES patvēruma pieteikumu skaits strauji pieaug — 2024. gadā kopējais patvēruma pieteikumu skaits jau otro gadu pēc kārtas pārsniegs vienu miljonu”, skatīts: 2025. gada 25. aprīlī.
2 Eiropas Parlaments, “Pārvietotie ukraiņi: integrācijas izaicinājumi un perspektīvas ES”, skatīts: 2025. gada 25. aprīlī.
3 Eurostat, “Migrantu integrācijas statistika — nabadzības un sociālās atstumtības risks”, 2024. gada 26. septembris.
4 BSF un LiBri, “LiBri : Mieux Accueillir Les Publics En Situation de Migration Grâce Aux Bibliothèques En Europe”, 2024. gads.

Reaģējot uz šo situāciju, organizācija Bibliotēkas bez robežām (BSF) ir uzsākusi projektu "Bibliotēku tilti" (LiBri) — divu gadu iniciatīvu, kas sākas 2024. gadā un ko līdzfinansē Eiropas Savienība ar Eiropas Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda (AMIF) starpniecību. Projekta mērķis ir stiprināt bibliotēku lomu migrantu uzņemšanā un iekļaušanā, izveidojot Eiropas bibliotēku tīklu, kas atbalsta personas ar migrācijas pieredzi, jo īpaši personas, kuru dzimtā valoda nav uzņemējvalsts valoda, un neaizsargātas personas.

LiBri projekta ietvaros sadarbībā ar Viesmīlības pilsētu un teritoriju nacionālo asociāciju (ANVITA) Francijā, Informācijas sabiedrības attīstības fondu (FRSI) Polijā, Kultūras informācijas sistēmu centru (KISC) Latvijā, Nākotnes kopienu asociāciju (ACV) Rumānijā, Bibliotēkas bez robežām filiāli Itālijā un Eiropas bibliotēku, informācijas un dokumentācijas asociāciju biroju (EBLIDA) cita starpā tika apzinātas bibliotēku vadītas iniciatīvas un sniegts atbalsts 50 bibliotēkām, kuras veidoja partnerības integrācijas programmu īstenošanai.

Lai uzzinātu vairāk par BSF un LiBri projektu, apmeklējiet vietni <https://www.bibliosansfrontieres.org/libri/>

Par šo sēriju

Migrantiem ir unikālas vajadzības, kas atšķiras no bibliotēku tipisko apmeklētāju vajadzībām. Lai palīdzētu bibliotēkām kļūt **par migrantu kopienām draudzīgāku un iekļaujošāku telpu**, bibliotekāriem varētu būt noderīgs papildu praktisks atbalsts. Lai nodrošinātu šo vajadzību, LiBri projekta ietvaros ir izstrādāta metodisko līdzekļu un norāžu par aktivitātēm sērija. Tajā bibliotekāriem ir sniegti praktiski norādījumi par četrām galvenajām tēmām: **1) drošu, viesmīlīgu informācijas centru izveide, 2) sociālās kohēzijas veicināšana, īstenojot kultūras iekļaušanu, 3) dzīvesprasmju pilnveide integrācijai vietējās kopienās, 4) efektīvu iesaistes stratēģiju izstrāde un īstenošana**. Šajā sērijā ir aprakstīti galvenie jēdzieni un aktivitātes, ko var īstenot, lai veicinātu sadarbību un atbalstītu migrantu integrāciju.

Tās mērķis ir mainīt un paplašināt bibliotēkas tradicionālo lomu, lai tā darbotos nevis kā fiksēts modelis, bet kā dinamiska un mainīga telpa kopienas iesaistei un reaģētu uz izaicinājumiem, kas saistīti ar migrāciju. Šī sērija ir izstrādāta, iedvesmojoties no reālās dzīves piemēriem, un tajā aprakstīts, kā bibliotēkas — īpaši krīzes un ārkārtas situācijās — var piedāvāt ko vairāk, kļūstot par patvēruma, atbalsta un solidaritātes vietām. Svarīgi ir tas, **ka katra bibliotēka tiek mudināta pielāgot ierosinātās aktivitātes un pieejas atbilstoši savam unikālajam kontekstam, resursiem un kapacitātei**.

Kam ir paredzētas šīs norādes

Šis resurss ir paredzēts bibliotekāriem un bibliotēku darbiniekiem, kuri vēlas padarīt savas iestādes **iekļaujošākas un labāk pielāgotas** dažādu kopienu vajadzībām. Tajā ir arī sniegti norādījumi, kas var būt noderīgi migrantu atbalsta apvienībām, valsts pakalpojumu sniedzējiem, skolām un citām organizācijām, kas strādā pie tā, lai atbalstītu migrantu kopienas.

Kas ir mērķauditorija

Šie metodiskie līdzekļi un aktivitātes ir paredzētas, lai iesaistītu:

- personas ar migrācijas pieredzi visās vecuma grupās, ieskaitot bērnus, jauniešus, pieaugušos un vecāka gadagājuma personas;
- uzņēmējkopienas un plašāku sabiedrību, kas apmeklē bibliotēkas vai gūst labumu no to sniegtajiem pakalpojumiem;
- bibliotekārus.

Kas šajā kontekstā ir “migranti”

Šis metodiskais līdzeklis varētu būt noderīgs bibliotēkām, kas uzņem trešo valstu valstspiederīgos — proti, personas, kas nav Eiropas Savienības vai Šengenas zonas pilsoņi, kā arī:

- valstī nesen ieradušos cilvēkus, piemēram, patvēruma meklētājus un bēgļus;
- atbilstīgus un neatbilstīgus migrantus, kā arī migrantus bez dokumentiem;
- migrantus no Šengenas zonas un no valstīm ārpus Šengenas zonas;
- otrās un trešās paaudzes migrantus;
- cilvēkus, kas ir dzimuši uzņēmējvalstī, bet kuru ģimenei ir migrācijas pieredze;
- tranzītā esošus migrantus vai migrantus, kuri ir ceļā uz citu valsti.

Lai vēstījums būtu skaidrs un saprotams, šajā metodiskajā līdzeklī atkarībā no konteksta termini “migrants” un “persona ar migrācijas pieredzi” tiek lietoti kā sinonīmi. Šīs pieejas mērķis ir atzīt migrantu kopienu pieredžu daudzveidību, vienlaikus bibliotēku programmās izceļot viņu viedokļus un vajadzības.

IFLA un UNESCO Manifestā par publiskajām bibliotēkām

ir uzsvērts, ka bibliotēkām būtu jābūt atvērtām ikvienam un jākalpo par piekļuves vietu zināšanām, nepieļaujot nekāda veida diskrimināciju. “Publiskās bibliotēkas pakalpojumi tiek sniegti, pamatojoties uz vienlīdzīgas piekļuves nodrošināšanu visiem neatkarīgi no vecuma, etniskās piederības, dzimuma, reliģiskās pārliecības, valstspiederības, valodas, sociālās statusa un citām iezīmēm.”

Resursi ir izstrādāti, izmantojot iekļaujošu un interseksionālu pieeju, tādējādi nodrošinot, ka tie atspoguļo migrantu dažādās vajadzības, identitātes un pieredzes. Tajos ir integrētas vecumam un kultūras īpatnībām pielāgotas un pieejamas programmas, pievēršot īpašu uzmanību tālāk aprakstītajiem aspektiem.

- **Vecums:** aktivitātes ietver pielāgotas iespējas dažādiem dzīves posmiem, sākot no agrīnas bērnības līdz vecumdienām, iekļaujot starppaaudžu elementus un jauniešu vadītas iniciatīvas.
- **Dzimums:** saturs un īstenošanas pieejas atspoguļo sieviešu, vīriešu, zēnu un meiteņu konkrētās vajadzības un dzīves realitāti, veicinot vienlīdzīgu piekļuvi un pārstāvību.
- **Migrācijas statuss un mobilitāte:** šie metodiskie līdzekļi ir piemēroti migrantiem dažādās situācijās — gan tiem, kas ieradušies nesen, gan tranzītā esošiem migrantiem un migrantiem bez dokumentiem, gan arī migrantiem, kas konkrētajā vietā jau sen ir iekārtojušies uz dzīvi —, piedāvājot elastīgas, viegli pieejamas aktivitātes, kas atbilst viņu reālajai situācijai.
- **Traumatiskas pieredzes izpratne:** šīs norādes sekmē drošu, viesmīlīgu vidi, kurā tiek ņemta vērā pieredze, ar ko saskaras daudzi migranti un kas ietver pārvietošanu, zaudējumu un nenoteiktību. Aktivitātes ir veidotas, lai veicinātu uzticēšanos, saikni un emocionālo labbūtību.

Kā izmantot šo resursu

Šīs norādes sniedz praktiskas idejas, piemērus un iedvesmu bibliotēkām, kuras vēlas izveidot iekļaujošas programmas un telpas, kas veicina sociālo kohēziju un atbalsta personu ar migrācijas pieredzi iekļaušanu. Katra sadaļa ir veltīta konkrētai tēmai, piedāvājot ieteicamās aktivitātes, labas prakses piemērus un konkrētus padomus bibliotekāriem.

Sērijā ir iekļauti četri tematiskie metodiskie līdzekļi, un katrs no tiem ir papildināts ar aktivitāšu bukletu. Katrā metodiskajā līdzeklī ir iekļautas norādes ar astoņām jau izstrādātām un izmantojamām aktivitātēm, kuras bibliotekāri var īstenot kopā ar migrantu kopienām vai saviem darbiniekiem. Šie resursi būs pieejami vietnē:

<https://www.bsftHEMA.org/en/>

1. Droši un viesmīlīgi informācijas centri	Bibliotēkas var būt uzticama, pieejama vide, kurā migranti jūtas droši, meklējot padomu un atbalstu. Radot kultūras ziņā jutīgu, viesmīlīgu vidi, tās palīdz risināt problēmu saistībā ar tādu kopienu telpu trūkumu, kur cilvēki var dalīties pieredzē, piekļūt vietējiem pakalpojumiem un saņemt emocionālu atbalstu.
2. Sociālā kohēzija ar kultūras starpniecību	Bibliotēkas var veicināt migrantu un uzņēmējkopienas savstarpēju sapratni, īstenojot kultūras apmaiņu un kopīgu stāstu stāstīšanu. Pasākumu norise vairākās valodās, dažādu identitāšu godināšana un dalīšanās ar migrācijas pieredzi rada iekļaujošas telpas, kurās cilvēki var satikties. Šīs iniciatīvas dod migrantiem iespēju iesaistīties kopienu dzīvē kā stāstītājiem un kultūras dalībniekiem, nevis tikai kā atbalsta saņēmējiem.
3. Dzīvesprasmes integrācijai	Bibliotēkas palīdz migrantiem orientēties ikdienas dzīvē, piedāvājot valodu apmācību, digitālo prasmju apguves iespējas, akadēmisko atbalstu un karjeras konsultācijas. Šīs aktivitātes papildina esošos pakalpojumus un sniedz praktiskus integrācijas rīkus, palīdzot cilvēkiem attīstīt prasmes un paaugstināt pašapziņu, lai pielāgotos un gūtu panākumus.
4. Iesaistes stratēģijas	Daudzi migranti neizmanto bibliotēkas pakalpojumus, jo bibliotēka atrodas tālu, informācija par to ir ierobežota vai arī viņi uzskata, ka šī vieta nav domāta viņiem. Iesaistes pasākumi palīdz pārvarēt šo plaisu, nodrošinot resursu pieejamību ārpus bibliotēkas sienām un ar mērķtiecīgu iniciatīvu un kopienās īstenotu uzticības veidošanas pasākumu palīdzību iesaistot grupas, kurām citādi varētu būt liegta piekļuve šiem resursiem.

Četrus tematiskos metodiskos līdzekļus papildina tālāk aprakstītie resursi.

- Lai palīdzētu īstenot šos metodiskos līdzekļus un norādes par aktivitātēm, ir izstrādāts **apmācību komplekts**, kurā sniegti praktiski norādījumi par atbilstošu profesionālo pieeju, kas izmantojama darbā ar cilvēkiem ar migrācijas pieredzi, kā arī iekļauti norādījumi par bibliotekāriem paredzētu instruktoru apmācību un to, kā īstenot šo apmācību darbā ar citiem bibliotekāriem. Ja vēlaties uzzināt vairāk par šo apmācību un, iespējams, nodrošināt to savai komandai, sazinieties, rakstot uz e-pasta adresi: library.bridges@bibliosansfrontieres.org
- Bibliotēkām ir pieejams** pašnovērtējuma kontrolsaraksts, lai tās varētu novērtēt, kā pašlaik atbalsta vai kā var stiprināt savu atbalstu **migrējošām un pārvietotām kopienām**.

Kāda pedagoģiskā pieeja būtu jāisteno

Īstenojot kādu no bukletos piedāvātajām aktivitātēm, izmantojiet **līdzveidojošu un horizontālu izglītojošu pieeju**. Jūsu sesijās nav “ekspertu” un “ne-ekspertu” — ikvienam ir zināšanas un dzīves pieredze. Atspoguļojiet šo principu tajā, kā koordinējat aktivitāšu dalībnieku darbošanos. Tālāk ir sniegti daži praktiski ieteikumi.

- **Neatdariniet tradicionālo mācīšanās modeli**, kur koordinators stāv priekšā un grupa sēž tam pretī. Tas rada hierarhisku dinamiku.
- **Labāk izvēlieties apļveida izkārtojumu**, kas sekmē iesaisti un uzticēšanos — acu kontakts veidojas dabiski un visi vienlīdzīgi dala vienu telpu. Visiem vienlaikus būtu jāsež vai jāstāv.
- **Izceliet katra dalībnieka ieguldījumu**, dodot viņiem iespēju izteikties. Atsevišķos brīžos (piemēram, prezentējot grupas darbu), aiciniet viņus piecelties un dalīties ar pārējo grupu.
- **Iesaistiet grupas dalībniekus, regulāri uzdodot atvērta tipa jautājumus**, piemēram:
 - “Vai kāds ir dzirdējis par...?”
 - “Vai kāds vēlētos ko piebilst?”
 - “Ko jūs par to domājat?”
 - “Vai jums ir kādi jautājumi?”
 - Vairumā gadījumu grupa jau būs apguvusi lielāko daļu no nepieciešamajām zināšanām — jūsu uzdevums ir uz tām balstīties, palīdzot nostiprināt apgūto.
 - **Padoms.** Pēc jautājuma uzdošanas atvēliet brīdi klusumam. Dalībniekiem var būt nepieciešams mazliet laika, pirms viņi sāk runāt. Droši pārfrāzējiet jautājumu — vēl lielākai skaidrībai.

- **Pievērsiet uzmanību dalībniekiem — gan verbāli, gan neverbāli.**
 - Vai temps ir pārāk straujš? Vai kas liecina par apjukumu? Runājiet lēnāk, pārfrāzējiet vai vienkāršojiet sakāmo.
 - Vai grupas enerģijas līmenis krītas? Tādā gadījumā pāreijiet pie jaunas aktivitātes vai sniedziet jaunas norādes.
 - Jums ir jāuztver telpā valdošā atmosfēra un attiecīgi jāpielāgo temps.
- **Mēs vislabāk apgūstam jauno, ja jūtamies droši, novērtēti un spējīgi.** Iedrošīniet un uzslavējiet dalībniekus:
 - “Paldies! Tā ir lieliska doma.”
 - Sniedziet pozitīvu atgriezenisko saiti un apstiprinājumu. Ja kādam rodas grūtības, atgādiniet grupai, ka mācīšanās ietver centienus, kļūdas un pilnveidošanos:
 - “Lieliski — vēl tikai pavisam nedaudz!”
 - “Vēl tikai nedaudz jāpacenšas, un jums izdosies!”
 - “Brīnišķīgi, ka nepadevāties!”
- **Jūs esat koordinators, kura uzdevums ir palīdzēt grupai.** Tieši tāpēc jums ir jādara vairākas lietas vienlaikus: jāsauglabā pozitīva attieksme, jābūt atvērtam un jāreaģē uz situācijām, vienlaikus sekojot līdzī plānam un nodrošinot plūstošu pāreju pie nākamajām darbībām. Spējīgs koordinators līdzsvaro pasākuma struktūru ar elastīgu pieeju, pielāgojoties dalībnieku vajadzībām attiecīgajā brīdī un darot to laipni un ar smaidu.

Svarīgs koordinatoru darba instruments: grupas vienošanās kopīga formulēšana

Mēs iesakām katras sesijas sākumā kopā formulēt grupas vienošanos. Jūs to varat aprakstīt šādi:

“Mēs kādu laiku pavadīsim kopā, tāpēc kā grupa vienosimies par darba kārtību, kas visiem ļaus justies labi un nodrošinās abpusēju cieņu. Kurš vēlētos sākt?”

Ja dalībnieki tos vēl nav minējuši, jūs varat ierosināt šos pamatprincipus:

- **konfidencialitāte;**
- **nenosodīšana;**
- **aktīva līdzdalība.**

Šie principi nodrošina apstākļus atklātībai, daloties ar savām domām drošā vidē.

- Pārliecinieties, vai **visi ir sapratuši noteikumus un tiem piekrīt**. Vajadzības gadījumā apspriediet noteikumus un kopīgi tos formulējiet. Ir svarīgi, lai visi tiem piekrīt.
- Jūs kā koordinators arī varat pastāstīt par to, kas vajadzīgs jums, lai darba vide būtu pozitīva. Pārliecinieties, vai grupa to ir sapratusi, un saglabājiel elastīgu pieeju.
- Piemēram, ja prasāt, lai dalībnieki ierastos precīzi laikā vai apmeklētu visas sesijas, ņemiet vērā, ka daži dalībnieki var būt spiesti doties prom agrāk vai ierasties vēlāk jau iepriekš ieplānotu notikumu dēļ; tas var arī pāvērt iespējas praktiskai plānošanai un skaidrībai.
- **Novietojiet rakstveidā noformēto grupas vienošanos**, lai tā būtu redzama visu sesijas norises laiku. Jūs varat uz to atsaukties, ja dinamika grupā kļūst problemātiska.
- Katras sesijas sākumā atgādiniet par noteikumiem. Pārrunājiet tos vai vajadzības gadījumā ar grupas piekrišanu veiciet tajos izmaiņas. Šis instruments ir īpaši svarīgs darbā ar personām, kuras varētu būt saskārušās ar traumatisku pieredzi, jo tas sniedz drošības un paredzamības sajūtu.

Pēc tam, kad ir pārrunāti noteikumi, veiciet īsu sarunu uzsākšanas aktivitāti, lai radītu siltu, iekļaujošu atmosfēru un aktivizētu dinamiku grupā. Šāda pieeja arī ļauj dalībniekiem atslābināties un pievērsties notiekošajam, tādējādi labāk palīdzot mācīties.

(Katras sesijas lapā ir sniegts aktivitātes piemērs.)

Atcerieties: smadzenes uztver jaunas idejas efektīvāk, ja tās ir atslābinātas un iesaistītas.

MĒS VĒLAMIES UZZINĀT JŪSU VIEDOKLI!

Vai jums ir atsauksmes par metodisko līdzekli
un aktivitātēm vai idejas, ar kurām vēlaties
dalīties?

Mēs priecāsimies uzklausīt jūsu domas,
ieteikumus un idejas.

Sazinieties ar mums, rakstot uz e-pasta adresi:
library.bridges@bibliosansfrontieres.org

